

Mariusz Salamon
Uniwersytet Śląski w Katowicach
Wydział Nauk Przyrodniczych
Instytut Nauk o Ziemi
ul. Będzińska 60
41-200 Sosnowiec

Sosnowiec, 15.05.2026

Recenzja rozprawy doktorskiej Pani mgr Sofii Bakayevej zatytułowana:

“Origin and early diversification of higher Caenogastropoda (Neogastropoda, Tonnoidea, and Cypraeidae)”

Recenzja przedłożonej do oceny rozprawy doktorskiej Pani Sofii Bakayevej została wykonana na prośbę Przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu Paleobiologii PAN, zgodnie z uchwałą podjętą przez Radę Naukową instytutu, w dniu 27 kwietnia 2026 r.

Badania Doktorantki ogniskowały się wokół pochodzenia i wczesnej ewolucji neogastropodów oraz pokrewnych grup ślimaków morskich, prowadząc do zaproponowania nowego modelu ich relacji filogenetycznych i wskazania wcześniejszego niż dotąd sądzono początku ich dywersyfikacji. Tematyka ta jest zgodna z zainteresowaniami badawczymi promotorów Pani Bakayevej: Panów dra hab. Andrzeja Kaima, prof. IPa PAN oraz dra hab. Krzysztofa Hryniewicza.

Konstrukcja rozprawy doktorskiej

Przedłożona do oceny rozprawa doktorska spełnia wymogi formalne i redakcyjne stawiane tego typu opracowaniom. Praca Pani Bakayevej liczy 275 stron i składa się z następujących części:

- 1) strony tytułowej w językach angielskim i polskim (str. 1);
- 2) spisu treści w języku angielskim (str. 3);
- 3) podziękowań w języku angielskim (str. 4-5), przy czym Autorka numeruje je jako strony trzecią i czwartą, co wynika z obecności dwóch pustych, nienumerowanych stron oddzielających część tytułową od spisu treści;
- 4) informacji o źródłach finansowania (str. 5), po których ponownie znajduje się pusta, nienumerowana strona;
- 5) streszczeń w języku polskim (str. 7-8) i angielskim (str. 9-10), wstępu (str. 11-14) oraz podsumowania (str. 15-17).

Dalszą część rozprawy stanowi sześć rozdziałów (Chapters I-VI), obejmujących opublikowane lub złożone do recenzji artykuły naukowe (Chapters I-V) oraz rozdział VI, który ma charakter syntetycznego opracowania podsumowującego. Rozdział ten, integruje zgromadzony materiał i przedstawia globalny obraz dywersyfikacji neogastropodów, pozostając obecnie w przygotowaniu do publikacji.

Pierwszy z artykułów (Chapter I) znajduje się na stronach 19-60, drugi (Chapter II) na stronach 61-120, trzeci (Chapter III) na stronach 121-156, czwarty (Chapter IV) na stronach 157-170, piąty (Chapter V) na stronach 171-194, natomiast rozdział szósty (Chapter VI) obejmuje strony 195-226. Dalej zamieszczono konkluzje (str. 227-228) oraz spis literatury (str. 229-264), a pracę zamykają oświadczenia dotyczące wkładu autorów (str. 267-275).

Wkład Pani Bakayevej w poszczególne artykuły jest znaczący i waha się od około 70% do 75%, z wyjątkiem artykułu czwartego (ok. 20%). Rozdział VI stanowi opracowanie jednoautorskie. Doktorantka jest pierwszym i korespondencyjnym autorem w większości prac, a ranga periodyków, w których zostały one opublikowane, zasługuje na uznanie. Zauważyć należy jednak, że w odniesieniu do artykułu nr 5 brak jest informacji o czasopiśmie, do którego został on złożony; wiadomo jedynie, że manuskrypt przesłano do redakcji w grudniu 2025 r.

Publikacje z rozdziałów 1-5, o których mowa powyżej, to:

- 1) Bakayeva S., Nützel A., Kaim A. 2024. An elusive ancestry of Neogastropoda: a potential of Maturifusidae, Pseudotritoniidae, and Purpurinidae as the stem groups. *Comptes Rendus Palevol*, 23: 481–509.
- 2) Bakayeva S., Hryniewicz K., Nützel A., Skupien P., Kaim A. 2026. At the dawn of higher caenogastropods - the importance of colombellinid gastropods in deciphering the origin of Tonnoidea and Cypraeidae. *Geological Magazine*, 163: 1–36.
- 3) Bakayeva, S., D'Arpa, C., Berthet, D., Hryniewicz, K., Nützel, A., Kaim, A., 2025. Stem cypraeid gastropods - a revision of the genus *Zittelia* Gemmellaro, 1869. *Annales Societatis Geologorum Poloniae*, 95: 93–118.
- 4) Nützel, A., Schneider, S., Bakayeva, S., Kaim, A. 2025. The earliest cowries: the origin of cypraeoid gastropods. *Acta Palaeontologica Polonica*, 70: 213–223.
- 5) Bakayeva S., Herbert G. S., Hryniewicz K., Kaim A. Złożone do recenzji. The earliest (Early Cretaceous) record of a turbinelloid gastropod and its importance for understanding the diversification of Neogastropoda.

Charakterystyka artykułów naukowych

Zdaniem recenzenta przedstawiona do oceny rozprawa doktorska, pomimo pewnych drobnych niedociągnięć, które zostaną omówione w dalszej części opinii, stanowi spójne i wartościowe opracowanie paleontologiczne. Rolą recenzenta nie jest przytaczanie obszernych fragmentów wchodzących w jej skład artykułów, zwłaszcza że przeszły one już rygorystyczny proces recenzyjny, niemniej jednak wskazane jest krótkie zarysowanie problematyki badawczej podjętej przez Doktorantkę i współautorów.

W artykule pierwszym Autorzy podejmują problem pochodzenia neogastropodów, wskazując na potencjalną rolę wybranych grup mezozoicznych (Maturifusidae, Pseudotritoniidae oraz Purpurinidae), jako form macierzystych tej linii ewolucyjnej. Na podstawie analizy cech morfologicznych oraz przeglądu dostępnego zapisu kopalnego sugerują, że początki Neogastropoda sięgają głębiej w czasie niż dotychczas przyjmowano, a ich wczesna dywersyfikacja była bardziej złożona. W pracy podjęto również próbę rewizji dotychczasowych poglądów na temat relacji

filogenetycznych w obrębie wczesnych przedstawicieli Caenogastropoda. Szczególną uwagę zwrócono na znaczenie cech muszli w rekonstrukcji wczesnych etapów ewolucji tej grupy oraz ich potencjalne implikacje dla interpretacji przebiegu jej radiacji.

W drugim opracowaniu Autorka z zespołem koncentrowali się na znaczeniu wczesnych przedstawicieli Colombellinidae dla rekonstrukcji początków wyższych Caenogastropoda, ze szczególnym uwzględnieniem pochodzenia Tonnoidea i Cypraeidae. Na podstawie szczegółowej analizy cech morfologicznych muszli Autorzy wskazali na istotne podobieństwa między colombellinidami a wczesnymi przedstawicielami tych dwóch nadrodzin, sugerując ich bliskie relacje ewolucyjne. Praca podkreśla znaczenie tej grupy jako potencjalnego ogniwa pośredniego w procesie różnicowania się głównych linii Caenogastropoda. Jednocześnie zwrócono uwagę na znaczenie późnojurajskich środowisk Tetydy jako obszarów, w których mogły zachodzić kluczowe etapy tej dywersyfikacji. Wnioski te pozwalają lepiej zrozumieć tempo oraz kierunki wczesnej radiacji tej jednej z najbardziej zróżnicowanych grup mięczaków.

W artykule nr 3 Autorzy podjęli próbę szczegółowej rewizji systematycznej rodzaju *Zittelia*, należącego do Colombellinidae, koncentrując się na jego cechach diagnostycznych oraz pozycji filogenetycznej. Analiza morfologii muszli, w tym zmian ontogenetycznych, wskazuje na stopniowe przekształcenia prowadzące do wykształcenia cech typowych dla wczesnych przedstawicieli Cypraeidae. Zespół autorski wskazał, że *Zittelia* wykazuje istotne podobieństwa do rodzaju *Colombellina*, co pozwala lepiej zrozumieć relacje w obrębie wczesnych Caenogastropoda. Zwrócono również uwagę na ograniczenie występowania tego rodzaju do płytkomorskich facji w obrębie Tetydy, co może wskazywać na szczególną rolę tych środowisk jako potencjalnych centrów dywersyfikacji. Wnioski płynące z pracy podkreślają znaczenie tej grupy dla rekonstrukcji wczesnych etapów ewolucji wyższych ślimaków morskich.

W czwartej z prac Pani Bakayeva wraz ze współautorami koncentrowała się na problemie pochodzenia cypraeoideów, analizując najstarszych znanych przedstawicieli tej grupy oraz ich relacje z Colombellinidae. Na podstawie szczegółowej analizy morfologii muszli wskazano na bliskie pokrewieństwo obu tych grup, sugerując, że cypraeoidey mogą wywodzić się bezpośrednio z form colombellinidowych. Szczególną uwagę zwrócono na stopniowe przekształcenia budowy muszli, obejmujące m.in. rozwój cech charakterystycznych dla późniejszych Cypraeidae, takich jak zmiany w kształcie ostatniego skrętu czy modyfikacje w obrębie apertury. Autorzy podkreślali również znaczenie późnojurajskich środowisk rafowych Tetydy jako potencjalnych centrów dywersyfikacji tej grupy. Praca stanowi istotny wkład w zrozumienie wczesnych etapów ewolucji Caenogastropoda, ukazując genezę jednej z najbardziej charakterystycznych linii ślimaków morskich w szerszym kontekście zmian zachodzących w mezozoicznych ekosystemach.

W artykule nr 5 przedstawiono najstarsze znane wystąpienie turbinelloidalnego neogastropoda z dolnej kredy (barremu), opisując nowy gatunek na podstawie dobrze zachowanych cech morfologicznych muszli. Szczegółowa analiza budowy, w tym obecności takich elementów jak wariksy (okresowe zgrubienia muszli powstające podczas wzrostu) oraz ząb wargowy, pozwoliła na przypisanie okazu do Vasidae oraz wskazanie na wczesne pojawienie się kluczowych cech tej grupy. Wyniki te sugerują, że początki zróżnicowania neogastropodów, w tym linii

turbinelloidalnych, sięgają znacznie wcześniej, niż dotychczas przyjmowano. Podkreślono również rozbieżności między zapisem kopalnym a danymi molekularnymi, wskazując na potrzebę dalszych badań nad wczesną historią ewolucyjną tej grupy.

Ostatnia z prac ma zostać złożona do druku i stanowi syntetyczne opracowanie globalnego zapisu kopalnego neogastropodów z kredy. Autorka dokonała w niej przeglądu dostępnych danych, obejmujących występowanie przedstawicieli tej grupy w różnych regionach świata, zestawiając informacje dotyczące ich różnorodności, rozmieszczenia oraz zmian w czasie. Na tej podstawie wskazano na stopniowy wzrost zróżnicowania neogastropodów w kredzie, ze szczególnym nasileniem tego procesu w jej późniejszym okresie. Opracowanie uwzględnia również najstarsze znane wystąpienia poszczególnych rodzin i rodzajów, co pozwala na lepsze uchwycenie tempa i kierunków wczesnej radiacji tej grupy. Zwrócono ponadto uwagę na wyraźne dysproporcje między zapisem kopalnym a danymi molekularnymi, a także na nierównomierne rozpoznanie fauny w skali globalnej, wynikające zarówno z uwarunkowań tafonomicznych, jak i zróżnicowanego stopnia zbadania poszczególnych obszarów. W efekcie praca ta stanowi nie tylko podsumowanie dotychczasowych badań, ale również wskazuje kluczowe luki poznawcze oraz kierunki przyszłych analiz nad ewolucją neogastropodów.

Podsumowując: do kluczowych osiągnięć Doktorantki i współautorów zaliczyć należy:

- 1) wskazanie potencjalnych grup macierzystych neogastropodów oraz przesunięcie w czasie początku ich ewolucji;
- 2) wykazanie istotnej roli Colombellinidae w rekonstrukcji relacji filogenetycznych wyższych Caenogastropoda, w tym pochodzenia Tonnoidea i Cypraeidae;
- 3) szczegółową rewizję systematyczną rodzaju *Zittelia* oraz ukazanie jego znaczenia dla interpretacji wczesnych etapów ewolucji tej grupy;
- 4) identyfikację najstarszego znanego przedstawiciela turbinelloidalnych neogastropodów oraz udokumentowanie wczesnego pojawienia się istotnych cech;
- 5) najistotniejszym osiągnięciem pracy jest syntetyczne i przekonujące ujęcie początków oraz wczesnej radiacji neogastropodów w skali globalnej, oparte na integracji danych morfologicznych, systematycznych i stratygraficznych. Przeprowadzone analizy prowadzą do wyraźnego przesunięcia w czasie pojawienia się kluczowych linii tej grupy oraz umożliwiają wskazanie sekwencji zmian prowadzących do wykształcenia ich cech diagnostycznych. Istotnym elementem dysertacji jest również wykazanie rozbieżności między zapisem kopalnym a danymi molekularnymi oraz wskazanie późnojurajskich i wczesnokredowych środowisk Tetydy, jako potencjalnych centrów dywersyfikacji. Wnioski te stanowią ważny i dobrze udokumentowany wkład w badania nad ewolucją Caenogastropoda oraz dynamiką przemian fauny morskiej w mezozoiku.

Mankamenty rozprawy

Pomimo wyraźnie pozytywnej oceny przedstawionej rozprawy doktorskiej, rolą recenzenta pozostaje również wskazanie jej słabszych stron. Zasygnalizowane poniżej uwagi nie wpływają w istotny sposób na ogólnie bardzo wysoką ocenę pracy, lecz mogą stanowić wskazówki przydatne w

dalszym rozwoju naukowym Doktorantki. Obowiązkiem opiniującego jest bowiem zwrócenie uwagi na te aspekty, które warto doskonalić w przyszłych badaniach.

W pracy zauważalne są drobne niedociągnięcia edytorskie i językowe, które mogą wskazywać na brak pełnej spójności redakcyjnej tekstu. Do najważniejszych należą:

- a) niespójności w numeracji. Przykład pierwszy z brzegu: w części Introduction powtórzono oznaczenie punktu „iv)” dla dwóch różnych podpunktów,
- b) błędy gramatyczne, jak „may suggests” zamiast poprawnego „may suggest” ,
- c) literówki w bibliografii, np. „Pseudotrioniid,ae” zamiast „Pseudotrioniidae” ,
- d) brak spacji w nazwach instytucji i adresach (np. „SNSBBayerische Staatssammlung...”, „LudwigMaximiliansUniversität”) ,
- e) drobne uchybienia stylistyczne w języku angielskim (np. „remains still elusive”, konstrukcja redundantna),
- f) sporadyczne problemy z interpunkcją i składem nazwisk w bibliografii oraz brak pełnej konsekwencji w zapisie autorów i tytułów,
- g) niezręczności typograficzne, np. brak odstępów lub ich nadmiar przy adresach, ORCID-ach i podpisach autorów,
- h) wbrew deklaracji o zamieszczeniu w rozprawie wiernych kopii opublikowanych artykułów, porównanie rozdziału I z wersją wydaną w oryginale wskazuje na pewne rozbieżności. Dotyczą one przede wszystkim elementów formalnych i typograficznych, takich jak zapis afiliacji (np. brak łączników i znaków diakrytycznych w nazwach instytucji), uproszczenie zapisu adresów, a także odmienny układ metadanych artykułu (daty publikacyjne, sposób prezentacji DOI, itd).

Wskazane uchybienia mają charakter wyłącznie redakcyjny i nie rzutują na wartość naukową rozprawy, niemniej ich obecność sugeruje, że tekst nie został w pełni ujednolicony na końcowym etapie przygotowania. Ich konsekwentne wyeliminowanie pozwoliłoby na wyraźne podniesienie poziomu formalnego pracy oraz lepsze dostosowanie jej do standardów edytorskich obowiązujących w publikacjach naukowych.

Zdaniem recenzenta w prezentowanym cyklu artykułów dostrzegalna jest również przestrzeń do dalszej dyskusji, którą można ująć w kilku zagadnieniach:

- 1) Interpretacja cech morfologicznych i ich znaczenie filogenetyczne. W szeregu rozdziałów (zwłaszcza I-III) zasadnicze wnioski opierają się na analizie cech muszli, w tym przede wszystkim protokonchy oraz elementów aperturalnych. Autorka wielokrotnie podkreśla znaczenie tych struktur dla rekonstrukcji relacji filogenetycznych, co jest w pełni uzasadnione w badaniach paleontologicznych. Jednocześnie warto zauważyć, że w pracy pojawiają się również przesłanki wskazujące na możliwość konwergencji morfologicznej oraz ograniczoną dostępność dobrze zachowanych protokonch w zapisie kopalnym. Choć ograniczenia analiz opartych na materiale muszlowym zostały zaznaczone, warto byłoby je wyraźniej zaakcentować, zwłaszcza w kontekście relacji filogenetycznych wyższych Caenogastropoda.
- 2) Reprezentatywność zapisu kopalnego i zakres uogólnień. Istotna część wniosków, zwłaszcza w rozdziałach V i VI, dotyczy tempa i charakteru wczesnej radiacji neogastropodów w skali globalnej. Autorka słusznie zwraca uwagę na nierównomierne rozpoznanie zapisu kopalnego oraz jego

ograniczenia geograficzne i tafonomiczne (np. dominacja danych z Europy i Ameryki Północnej). Rodzi to jednak pytanie o zakres, w jakim obecny stan danych pozwala na formułowanie bardziej ogólnych modeli ewolucyjnych. Wydaje się, że w niektórych miejscach możliwe byłoby silniejsze podkreślenie hipotetycznego charakteru proponowanych scenariuszy, przy jednoczesnym zachowaniu ich niewątpliwej wartości jako punktu wyjścia do dalszych badań.

3) Rozbieżności między danymi kopalnymi a wynikami analiz molekularnych. W pracy wielokrotnie wskazywana jest niezgodność między zapisem kopalnym a danymi molekularnymi dotyczącymi czasu pojawienia się i wczesnej dywersyfikacji neogastropodów. Niezgodności między zapisem kopalnym a danymi molekularnymi, w połączeniu z jego fragmentarycznością i trudnościami identyfikacyjnymi wskazują, że rekonstrukcje powiązań ewolucyjnych oparte wyłącznie na skamieniałościach powinny być interpretowane z ostrożnością.

4) Charakter i siła wniosków opartych na ograniczonym materiale. W niektórych częściach pracy (zwłaszcza rozdział V) istotne wnioski dotyczące wczesnej ewolucji neogastropodów formułowane są na podstawie pojedynczych lub bardzo nielicznych okazów (np. interpretacja najstarszego przedstawiciela Vasidae na podstawie jednego dobrze zachowanego okazu). Choć materiał ten jest niewątpliwie cenny i zasługuje na szczegółową analizę, rodzi to pytanie o zakres, w jakim można na jego podstawie wnioskować o szerszych trendach ewolucyjnych. Wydaje się, że w takich przypadkach zasadne byłoby nieco wyraźniejsze oddzielenie obserwacji od bardziej ogólnych interpretacji oraz podkreślenie ich wstępnego, hipotetycznego charakteru.

5) Doktorantka dowodzi, że dane paleoekologiczne pokazują, że colombellinidy były ograniczone do nerytycznych facji węglanowych w północno-zachodniej części Oceanu Tetydy. Ich niska liczebność i wysoka endemiczność mogą odzwierciedlać drapieżny tryb życia. Zdaniem recenzenta wysoka endemiczność nie wynika wprost z drapieżnictwa, a częściej wiąże się z izolacją środowisk, ograniczoną dyspersją, specyficznymi warunkami siedliskowymi. Sama niska liczebność nie musi również wynikać z drapieżnictwa, ponieważ liczebność organizmów zależy od wielu czynników ekologicznych, a drapieżniki w niektórych środowiskach mogą być liczne.

6) Pani Sofia stwierdza, że wzorce różnorodności rodzajowej ściśle korelują się z głównymi wydarzeniami klimatycznymi, przy czym sukces ewolucyjny neogastropodów może być interpretowany, jako efekt współdziałania czynników klimatycznych, biologicznych i ekologicznych. Sformułowanie o „ściślej korelacji” między wzorcami różnorodności a wydarzeniami klimatycznymi wydaje się zbyt kategoryczne. Przedstawione dane, co najwyżej, wskazują na zbieżność czasową tych zjawisk, zwłaszcza w świetle ograniczonej liczby analizowanych rodzajów oraz braku formalnych testów statystycznych.

Recenzent chciałby w tym miejscu wyraźnie podkreślić, że powyższe uwagi nie stanowią zarzutu wobec przedstawionej rozprawy, lecz mają charakter uzupełniający i dyskusyjny. Wskazują one raczej na potencjalne kierunki dalszych analiz i pogłębienia interpretacji, podkreślając jednocześnie wysoki poziom merytoryczny pracy oraz jej znaczący wkład w rozwój badań nad ewolucją neogastropodów.

Pozostałe dokonania naukowe Doktoranta

Do zadań recenzenta należy również przedstawienie charakterystyki dorobku i ścieżki naukowej kandydata do stopnia doktora. W szczególności obejmuje to: wskazanie daty uzyskania tytułu magistra wraz z podaniem jednostki, która go nadała, informację, czy kandydat wcześniej ubiegał się o nadanie stopnia doktora, oraz zarys jego kariery zawodowej, uwzględniający miejsca zatrudnienia i pełnione funkcje.

Pani Sofia Bakayeva rozpoczęła studia geologiczne w 1993 roku na Uniwersytecie Narodowym im. Iwana Franki we Lwowie, które ukończyła pięć lat później, broniąc pracę magisterską. Recenzent z pewną dociekliwością próbował odnaleźć w udostępnionych materiałach jej tytuł oraz nazwisko promotora pracy, jednak, mimo podjętych wysiłków, pozostały one skutecznie ukryte przed wzrokiem opiniującego.

W latach 2019-2023 Pani Sofia Bakayeva była doktorantką w Szkole Doktorskiej BioPlanet przy Instytucie Paleobiologii PAN, gdzie realizowała projekt finansowany przez Narodowe Centrum Nauki. Z przedłożonych materiałów jasno wynika, że okres ten nie stanowił dla Doktorantki wyłącznego etapu kształcenia, lecz był równolegle wypełniony intensywną działalnością zawodową. Od wielu lat pozostaje ona bowiem związana z Państwowym Muzeum Przyrodniczym Narodowej Akademii Nauk Ukrainy we Lwowie, gdzie przechodziła kolejne szczeble kariery: od młodszego pracownika naukowego, przez pracownika naukowego, aż po kuratora kolekcji paleontologicznych i geologicznych. Taki przebieg kariery świadczy nie tylko o systematycznym rozwoju naukowym, ale także o dużym zaufaniu, jakim była obdarzana w swojej macierzystej instytucji. Co istotne, aktywność ta nie ograniczała się jedynie do pracy badawczej *sensu stricto*, lecz obejmowała również szeroki zakres działań organizacyjnych, muzealnych i popularyzatorskich, w tym współtworzenie wystaw, opiekę nad zbiorami oraz udział w inicjatywach edukacyjnych skierowanych do odbiorców spoza środowiska akademickiego.

Dorobek Doktorantki w tym zakresie należy ocenić jako wyraźnie ponadprzeciętny, zwłaszcza w kontekście równoległej realizacji studiów doktoranckich. Warto również podkreślić jej znaczną mobilność naukową, przejawiającą się udziałem w licznych badaniach terenowych prowadzonych zarówno w Europie (m.in. Polska, Włochy, Wielka Brytania, Rumunia), jak i poza jej granicami (USA). Tak szeroki zakres doświadczeń terenowych stanowi niewątpliwie istotny atut w pracy paleontologa i znajduje odzwierciedlenie w podejmowanej przez nią tematyce badawczej.

Pani Sofia wykazuje również bardzo dużą aktywność konferencyjną, uczestnicząc w licznych spotkaniach naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Ich liczba jest na tyle znacząca, że recenzent powstrzyma się od prób ich precyzyjnego zliczenia, ograniczając się do stwierdzenia, że aktywność ta pozostaje na wysokim, a momentami wręcz imponującym poziomie. W tym miejscu wypada jednak dolać nieco „dziegciu do tej beczki miodu”. Z przedłożonych materiałów nie zawsze wynika bowiem jednoznacznie, jaki charakter miały poszczególne wystąpienia Doktorantki. Nie jest w pełni jasne, czy były to referaty ustne, prezentacje posterowe, ani w jakim stopniu Doktorantka była ich bezpośrednią prelegentką, czy też ograniczały się one do formy abstraktów konferencyjnych.

Na uwagę zasługuje także skuteczność w pozyskiwaniu środków na badania naukowe. Doktorantka była beneficjentką prestiżowych programów międzynarodowych, takich jak IIE-SRF oraz MSCA4Ukraine, a obecnie pełni funkcję kierownika projektu finansowanego w ramach tego ostatniego programu. Fakt ten świadczy nie tylko o wysokiej jakości prowadzonych przez nią badań, lecz także o umiejętności funkcjonowania w międzynarodowym obiegu naukowym i skutecznym konkutowaniu o środki finansowe na badania naukowe.

Podsumowując, ścieżka naukowa i zawodowa Pani Sofii Bakayevej charakteryzuje się dużą spójnością, systematycznym rozwojem oraz znaczną aktywnością na wielu polach, od badań terenowych, przez działalność muzealną, po obecność na forum międzynarodowej społeczności naukowej. Można wręcz odnieść wrażenie, że okres doktoratu był dla niej raczej kolejnym etapem intensywnie prowadzonej działalności naukowej niż jej początkiem.

Wnioski końcowe

W ocenie recenzenta przedłożona rozprawa doktorska Pani Sofii Bakayevej stanowi oryginalne i wartościowe osiągnięcie naukowe, wpisujące się w aktualne kierunki badań paleontologicznych. Zasygnalizowane wcześniej uchybienia, mające w przeważającej mierze charakter edytorski lub wynikające z naturalnych na tym etapie ograniczeń doświadczenia badawczego, nie rzutują na ogólną, wysoką ocenę pracy ani nie podważają jakości przeprowadzonych analiz i wniosków. Mając powyższe na uwadze, recenzent stwierdza, że oceniana rozprawa doktorska spełnia wszystkie warunki określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.). W związku z tym recenzent wnioskuję do Rady Naukowej Instytutu Paleobiologii PAN o dopuszczenie mgr Sofii Bakayevej do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Jednocześnie recenzent postuluje przyznanie Doktorantce wyróżnienia za wysoki poziom naukowy rozprawy, dojrzałość interpretacyjną oraz znaczący wkład w badania nad ewolucją neogastropodów.

Mariusz Salamon

